

Varberg och Falkenbergs

kommuner

Sammanträdesprotokoll

Överförmyndarnämnd

2017-06-19

Plats och tid	Sammanträdesrum Albertina, Norrgatan 16 Varberg, kl. 13:30-14:40
Beslutande	Lena Carlbom, ordförande, Falkenberg (C) Ulla Svensson, Varberg (S) Ingegerd Rönnbäck, Falkenberg (S) Rune Samuelsson, Falkenberg (M) Ingemar Andersson, Varberg (C) Gösta Alness, Varberg (M)
Ersättare - ej tjänstgörande	Anna Bresche, Falkenberg (S) Monika Törnwall, Falkenberg (MP) Malin Kjellberg, Varberg (S)
Övriga deltagande	Linda Jonsson, chef överförmyndarförvaltningen Annika Källberg Haknert, sekreterare Anna Thörn, § 126,127
Utses att justera	Ingemar Andersson
Sekreterare	Annika Källberg Haknert Paragraf 116-135
Ordförande	Lena Carlbom
Justerande	Ingemar Andersson

BEVIS/ANSLAG

Protokollet är justerat. Justering har tillkännagetts genom anslag.

Organ	Överförmyndarnämnden
Sammanträdesdatum	19 juni 2017
Datum då anslaget sätts upp	22 juni 2017
Datum då anslaget tas ned	14 juli 2017

**Förvaringsplats för
protokollet** Överförmyndarförvaltningen, Norrgatan 16
Varberg

Underskrift Annika Källberg Haknert

Öfn § 116

Godkännande av dagordning

Beslut

Överförmyndarnämnden beslutar

1.godkänna dagordningen.

Beskrivning av ärendet

Dagordningen godkänns.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Datum

Öfn § 117

Anmälan om eventuellt jäv

Överförmyndarnämnden konstaterar att inte något jäv föreligger under dagens möte.

Beskrivning av ärendet

Ingen av ledamöterna anmäler att jäv föreligger.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Datum

Öfn § 118

Ordförandebeslut

Beslut

Överförmyndarnämnden beslutar

1.det finns inget beslut att rapportera.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Datum

Öfn § 119

Ensamkommande barn – hantering vid uppskrivning av ålder

Beslut

Överförmyndarnämnden beslutar

1.Kvarstå vid beslutet den 12 december 2016 om att lägga åldersuppskrivning av ett ensamkommande barn till grund för handläggningen först när ett lagakraftvunnet beslut föreligger.

Beslutsunderlag

Överförmyndarnämndens beslut om Ensamkommande barn – hantering vid uppskrivning av ålder 2017-05-22, 2017-04-24 och 2016-12-12, Kammarrättens dom 2017-03-13 mål nr 4234-16/4235-16, Förvaltningsrättens dom 2016-06-28 mål nr 3482-15, justitieombudsmannens beslut 2016-05-16 diariernr 539-2015.

Beskrivning av ärendet

Överförmyndarnämnden har den 12 december 2016 beslutat att vidta handläggningsåtgärder vid Migrationsverkets åldersuppskrivning av ett ensamkommande barn först vid lagakraftvunnet beslut. Nämndens beslut innebär att god man kvarstår i sitt uppdrag fram till det att beslutet vunnit laga kraft i det fall barnet får avslag på sin asylansökan samt får sin ålder uppskriven till 18 år. Förutsatt att överklagan görs så kvarstår den gode mannen alltså under hela överklagandeprocessen. I annat fall kvarstår den gode mannen under den tre veckor långa överklagandetiden.

Såsom rättsläget ser ut idag är det inte möjligt för nämnden att återsöka kostnader för godmanskap efter det att Migrationsverket bedömt att ett ensamkommande barn är 18 år eller äldre. Nämndens beslut om att låta god man kvarstå till efter lagakraftvunnet beslut har således budgetpåverkan. Nämnden följer det ekonomiska utfallet och har tagit beslutets budgetpåverkan i beaktande. Ekonomisk uppföljning av årets fyra första månader visar att nämnden följer budget.

Överförmyndarnämnden beslutade den 22 maj 2017 att på nytt ta ställning till hanteringen vid uppskrivning av ålder av ensamkommande barn under nämndens möte den 19 juni. Anledningen till att frågan lyfts på nytt är att

Justerandes sign	Utdragsbestyrkande	Datum

prognosen för antalet godmanskap där nämnden, som det ser ut idag, kommer att sakna kostnadstäckning är osäker och att de förutsättningar som rådde när nämnden fattade sitt beslut om hantering vid åldersuppskrivning till viss del har ändrats.

Ändrade förutsättningar

Överförmyndarnämndens grund för beslutet om att vidta handläggningsåtgärder vid åldersuppskrivning av ett ensamkommande barn först då ett lagakraftvunnet beslut finns utgörs av principer om rättssäkerhet. Vid tiden för nämndens beslut var det inte ovanligt att Migrationsverket avgjorde det ensamkommande barnets ålder genom tjänsteanteckningar och informationsmeddelanden. Dessa var inte överklagningsbara och det ensamkommande barnet saknade möjligheter att påverka Migrationsverkets bedömning. I enlighet med justitieombudsmannens avgöranden övergick Migrationsverket i allt fler fall till att bestämma det ensamkommande barnets ålder i beslutet om asyl. Migrationsverket är av uppfattningen att just åldersbestämningen gäller omedelbart, medan beslutet om asyl får rättsverkan först då det vunnit laga kraft; det vill säga då överklagandetiden gått ut eller då Migrationsdomstolen/Migrationsöverdomstolen beslutat om att inte meddela prövningstillstånd efter ett överklagande. Överförmyndarnämndens uppfattning har hela tiden varit att Migrationsverkets åldersuppskrivning har rättsverkan först då ålderskorrigeringen meddelas genom ett överklagningsbart beslut (i samband med beslut i asylärendet) och först då detta beslut vunnit laga kraft.

Oavsett Migrationsverkets bedömning är det upp till varje myndighet att själv ta ställning till frågan om ålder.

Från och med den 1 maj 2017 sker åldersbedömningar av nyanlända asylsökande tidigare i asylprocessen (prop. 2016/17:121). Ändringar i utlänningslagen (2005:716) innebär att överklagningsbara beslut om ålder fattas tidigt i asylärendet genom tillfälliga beslut som gäller omedelbart, det vill säga utan att de behöver vinna laga kraft.

Även de ensamkommande barn som anlät tidigare och som väntar på att deras asylansökan ska prövas erbjuds nu av Migrationsverket att genomgå medicinsk åldersbedömning inför beslut om ålder och asyl. Den medicinska åldersbedömningen sker genom magnetröntgen av knäled och röntgen av visdomständer. Röntgenundersökningarna utförs utav två av varandra oberoende röntgenläkare med blindade analyser. Undersökningarna utförs av de leverantörer som Rättsmedicinalverket upphandlat och åldersbedömningen görs av rättsläkare på Rättsmedicinalverket utifrån

Justerandes sign	Utdragsbestyrkande	Datum

röntgenläkarnas utlåtanden. Bedömningen grundar sig på sannolikheter för ingångna mognadsfaser och slutstadier i knä och tänder.

Migrationsverket har inte frångått sitt ställningstagande om att åldersbestämningen gäller omedelbart, men processen under vilken de ensamkommande barnens ålder bestäms ser idag väldigt annorlunda ut jämfört med hur den såg ut vid tidpunkten för nämndens beslut den 12 december 2016.

När överförmyndarnämndens beslut fattades kunde arvodes- och tolkkostnader för tid efter Migrationsverkets åldersuppskrivning inte återsökas hos Migrationsverket. Bakgrunden var att Migrationsverket hade fört en process i förvaltningsrätten i Göteborg mot Lidköpings kommun i ersättningsfrågan. Förvaltningsrätten tog ledning av justitieombudsmannens uttalanden i frågan och ansåg att Migrationsverkets åldersbestämning saknar rättsverkan innan beslut har fattats i asylärendet och först då beslutet vunnit laga kraft. Därmed hade kommunen också rätt till statlig ersättning för godmanskostnader. Domen (meddelad den 28 juni 2016 i mål nr 3482-15/11194-15) var vid tidpunkten för överförmyndarnämndens beslut överklagad och beslut inväntades i högre instans. Kammarrätten i Göteborg beslutade den 13 mars 2017, i mål nr 4234-16/4235/16, att upphäva förvaltningsrättens dom och fastställa Migrationsverkets beslut. Åldersuppskrivningen ansågs inte behöva vinna laga kraft. Domen är överklagad.

Ekonomiska överväganden

Överförmyndarnämnden har i nuläget tio ärenden (totalt i båda kommuner) där det ensamkommande barnet fått sin ålder uppskriven av Migrationsverket och där god man efter överklagan av Migrationsverkets beslut kvarstår i avvaktan på beslut i högre instans.

Överförmyndarnämndens sammantagna kostnader för dessa godmanskap beräknas uppgå till strax under 300 000 kronor under 2017, under förutsättning att domstolens handläggningstider gör att godmanskapen kvarstår under hela året.

Det är mycket svårt att uppskatta hur många fler godmanskap som kommer att stå utan kostnadstäckning framöver till följd av åldersuppskrivning följt av överklagande. Det får dock anses vara sannolikt att antalet överklagade ärenden kommer att öka i takt med att Migrationsverket fattar beslut i väntande asylärenden. Det innebär att nämndens kostnader kommer att öka.

Justerandes sign	Utdragsbestyrkande	Datum

Övervägande

Av 2 § lagen om god man för ensamkommande barn framgår att om barnet vid ankomsten till Sverige är skilt från båda sina föräldrar eller från någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe, ska överförmyndaren förordna en god man att i vårdnadshavares och förmyndares ställe ansvara för barnets personliga förhållanden och sköta dess angelägenheter.

Av 5 § samma lag framgår att ett godmanskap ska upphöra 1) om någon av barnets föräldrar eller någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe anländer till Sverige och är i stånd att utöva förmynderskapet och vårdnaden, 2) om barnet varaktigt lämnar Sverige, 3) om en särskilt förordnad vårdnadshavare enligt föräldrabalken utses för barnet, 4) om det är uppenbart att god man av någon annan anledning inte längre behövs. Överförmyndaren beslutar om upphörande av godmanskapet. När barnet fyller 18 år upphör godmanskapet utan särskilt beslut.

Nämnden ska regelmässigt rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen ser ut under budgetåret. Nämnden äger inte rätt att överskrida sin budget utan medgivande från kommunfullmäktige.

Beslutets budgetpåverkan har hittills inte bedömts vara betydande och merkostnaderna har efter årets fyra första månader visat sig rymmas inom nämndens ekonomiska ram. Nämnden har under våren inväntat kammarrättens dom i mål nr 4234-16/4235-16, med förhoppning om att kommunen skulle ges rätt i ersättningsfrågan.

Då kammarrätten nu dömt till Migrationsverkets fördel i ersättningsfrågan, och då prognosen är osäker för antalet ärenden där god man kvarstår efter åldersuppskrivning och där nämnden kommer att sakna kostnadstäckning, är det fortsatt nödvändigt att följa det ekonomiska utfallet av nämndens beslut. I det fall beslutet medför att nämnden påtagligt överskrider sin budget kommer det vara nödvändigt att anhålla om medgivande att göra så hos kommunfullmäktige i respektive kommun.

Överförmyndarnämnden har tagit till sig att den process under vilken de ensamkommande barnens ålder bestäms ser väldigt annorlunda ut jämfört med hur den såg ut vid tidpunkten för nämndens beslut den 12 december 2016. Nämnden vidhåller trots det sin uppfattning om att Migrationsverkets åldersuppskrivningar under pågående asylprocess, för de ensamkommande barn som sökt asyl före den 1 maj 2017, har rättsverkan först efter lagkraftvunnet beslut i asylärendet. Först då har det ensamkommande barnet haft möjlighet till en rättssäker process med lagkraftvunnet och

Justerandes sign	Utdragsbestyrkande	Datum

Varbergs och Falkenbergs**kommuners****Sammanträdesprotokoll**

Överförmyndarnämnd

2017-06-19

överklagningsbart beslut i åldersfrågan. Att nya regler gäller sedan den 1 maj 2017, med tillfälliga beslut som för nyanlända asylsökande gäller omedelbart, menar nämnden inte kan ha påverkan på den ordning som gällt för asylsökande före den 1 maj.

Utfallet av nämndens beslut följs fortsatt efter sommaren 2017.

Justerandes sign	Utdragsbestyrkande	Datum

Öfn § 120

Svar till Hallands god man- och förvaltarförening

Beslut

Överförmyndarnämnden beslutar

1. Skicka svar till Hallands god man- och förvaltarförening enligt bilaga.
-

Beslutsunderlag

Brev från Hallands god man- och förvaltarförening 2017-05-30.

Beskrivning av ärendet

Hallands god man- och förvaltarförening skickade den 30 maj 2017 ett brev till överförmyndarnämnden i Varberg/Falkenberg där man föreslår att dagens regler kring kostnadsersättning ersätts med ett schablonbelopp om 300kr för utlägg såsom telefon, kopiering (papper, toner), frimärken, kuvert m.m.

Överförmyndarnämnden avser att ta ställning till ersättningsreglerna i allmänhet, och reglerna för kostnadsersättning i synnerhet, under hösten 2017. Föreningens förslag hänskjuts därmed till översynen hösten 2017.

Svar till föreningen ges enligt bilaga.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Datum

Öfn § 121

Digital Agenda 2019-2022 (dnr KS 2015-0545)

Beslut

Överförmyndarnämnden beslutar

1. beslutar lämna yttrande enligt bilaga.

Beslutsunderlag

Digital agenda för Varbergs kommun, 2019-2022.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Datum

**Sekretessärenden § 122-128, enligt 32 kap. 4 §
Offentlighets- och sekretesslagen.**

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Datum

Öfn § 129

Skrivelser för kännedom

- a) utdrag ur Falkenbergs kommuns kommunfullmäktige sammanträde 170530 § 91 Planeringsförutsättningar 2018-2020 (AU § 117, KS § 122) KS 2017-229
- b) utdrag ur Falkenbergs kommuns kommunfullmäktiges sammanträde 17053 § 99, Taxa för kopior och avskrifter allmän handling (AU § 96, KS § 132) KS 2017-182

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Datum

Öfn § 130

Övriga frågor

Beslut

Överförmyndarnämnden beslutar

1.lägga upp en ny mapp i netpublicator där bl a för information om kallelser till utbildningar ska finnas.

Beskrivning av ärendet

Anna Bresche efterfrågar en mapp i netpublicator där inbjudningar och allmän information om kurser såsom lokaler, tider för utbildning mm finns på ett lättillgängligt sätt.

Överförmyndarnämnden beslutar att en sådan mapp läggs till i netpublicator där information kring utbildningar mm samlas.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Datum

Öfn § 131

Övriga frågor

Beslut

Överförmyndarnämnden beslutar

1. införa en utbytesdag åtminstone en gång per år, eller annars när behov finns, mellan nämnden och förvaltningen gällande bl a arbetsmiljö.

Beskrivning av ärendet

Monika Törnwall efterlyser, med anledning av bl a utbildning i arbetsmiljö, att återkoppling görs mellan nämnden och förvaltningen. Syftet är dels att hålla nämnden informerad om bl a arbetsmiljön och återkoppling till nämnden men även så att nämnden utifrån de uppgifter som inkommer har möjlighet att agera.

Förslag på hur detta kan gå till är bl a genom en dialog med förvaltningens skyddsombud, men även genom arbetsmiljöutbytesdagar mellan förvaltningen och nämnden åtminstone en gång per år eller när behov finns.

Överförmyndarnämnden beslutar att införa en utbytesdag åtminstone en gång per år, eller annars när behov finns, mellan nämnden och förvaltningen gällande bl a arbetsmiljö.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Datum

Öfn § 132

Övriga frågor

Beslut

Överförmyndarnämnden beslutar

1. det finns inget beslut att rapportera.

Beskrivning av ärendet

Återkoppling av länsträffen mellan Varberg/Falkenberg och Halmstad/Laholm/Hylte görs.

En av diskussionspunkterna gällde ensamkommande barn. Då diskuterades främst;

* vad den nya ersättningen till kommunerna medför för följder/konsekvenser

* vad som händer med de ensamkommande som inte får asyl och inte får behålla sin gode man, barn som p g a detta avviker,

* problematiken som följer av avvikelser och vad detta medför i förlängningen

* osäkerhet kring läget med ensamkommande barn, kan det bli aktuellt med ett större inflöde.

Det konstateras att det finns skillnader i handläggningen mellan de båda nämnderna och förvaltningarna.

Länsträffarna är viktiga dels för att hålla varandra informerade om beslut som tas i nämnderna främst gällande arvoden men även andra beslut. Eftersom ställföreträdare ofta verkar i flera av länets kommuner är det en fördel om förvaltningarna och nämnderna är uppdaterade på varandras nya beslut för att veta om dem och kunna förebygga missförstånd som annars kan uppstå i samtal med ställföreträdare. Utbyte av erfarenheter är viktigt för att få en ökad förståelse för olikheterna.

En annan fråga som diskuterades var information om de E-tjänster som finns tillgängliga i respektive nämnd och förvaltning.

Nästa länsträff är bestämd till den 4 oktober i Halmstad.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Datum

Öfn § 133

Övriga frågor

Beslut

Överförmyndarnämnden beslutar

1. det finns inget beslut att rapportera.

Beskrivning av ärendet

Linda Jonsson meddelar nämnden att Migrationsdomstolen har upphävt Migrationsverkets beslut i ett enskilt ärende som finns hos överförmyndarnämnden Varberg/Falkenberg. Migrationsverket hade i det ärendet beslutat skriva upp barnets ålder. Migrationsdomstolen har upphävt beslutet vilket medför att en ny ålderprövning ska göras för att fastställa barnets ålder.

I aktuellt ärende kan konstateras att överförmyndarnämndens beslut i december 2016 att låta den gode mannen kvarstå fram tills beslut om laga kraft medfört att det ensamkommande barnet fått behålla sin gode man, vilket i efterhand visat sig vara rätt då barnet inte bedömts vara över 18 år, till skillnad mot Migrationsverkets bedömning.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Datum

Öfn § 134

Övriga frågor

Beslut

Överförmyndarnämnden beslutar
1.det finns inget beslut att rapportera.

Beskrivning av ärendet

Fråga om bokning av tågbiljetter till FSÖ-dagarna i Örebro. De i nämnden som ska åka på FSÖ meddelar vilket tåg de vill åka till Annika Källberg Haknert så ordnar hon med bokning av biljetter.

Alla som har anmält sitt intresse av att åka på FSÖ-dagarna har fått ett bekräftelsemejl på sin anmälan.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Datum

Öfn § 135

Övriga frågor

Beslut

Överförmyndarnämnden beslutar

1. det finns inget beslut att rapportera.

Nämnden och förvaltningen tackar för gemensam lunch som nämnden bjudit på före nämndsammanträdet idag.

Överförmyndarnämnden önskar alla på förvaltningen glad sommar, som hälsar detsamma tillbaka.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Datum